

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.
TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belnemkötársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 105. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

D. K. E.

Oly ritkán hallunk róla szót, hogy maholnap elfeledjük ennek a három betűnek jelentőségét. Pedig pár évtizeddel ezelőtt nem pusztán név, de az igazi hazafias tett és cselekvés fogalma rejtezett alatta; az ország egy hatalmas része, a gyönyörű Dunántul lelkes intelligenciája esküdött fel zászló alá s nagy reménnyel eltelve, egy egész környék közgazdasági és kulturális boldogulását várta tőle.

A Dunántuli Közművelődési Egylet — mert róla vagy szó — azonban nem felelt meg a belé helyezett nagy bizalomnak és jogos várakozásnak. Oka volt ennek kétségtelenül a nagyközönség bizonyos részvéltlensége is, azaz legyünk igazságosak, ez inkább már csak okozat volt, mert tiszteletbecsület minden jóakarotnak, egyes lelkes emberek nemes buzgalmának, szó, mi szó, a vezetés *gyámoltalan-ságának* kell tudnunk első sorban mindezt a nagy sikertelenséget. Mert nem elég sikerült évkönyveket kiadni, fürdőket ismertetni s népkönyvtárakat alapítani; a magyar faj fenntartása érdekében kifejtett nemes agitációt, hogy úgy mondjuk, nem ilyen *holt*

eszközökkel kell megcsinálni, de lelkisítő közvetlenséggel, a néppel való gyakori érintkezéssel, fáradságot nem ismerő férfias kitartással, soha nem hanyatló hazafias tüzzel és lelkesedéssel. Az E. M. K. E. óriási sikere a vezetők lelkének lobogásából, az eszmék, az örökre tervelő agy szikráinak kellő időben és helyen való elszórásából magyarázható meg. Az E. M. K. E.-nél nem vettük észre, hogy Kolozsvárról igazgatják, ott volt az egész országban, a D. K. E. azonban még a Dunántul sem volt ott mindenütt.

Hát volt-e például nálunk, Tolnában? — Nem. Somogyországon túl már tovább nem merészkedett, igaz, hogy nálunk nincsenek divatos fürdők, nem lehet balatoni kultuszt csinálni. Pedig az alakulás után való első években még elég jól hangzott itt a D. K. E. neve. E sorok írója alig pár nap alatt, csak Szekszárdon 45 rendes tagot toborzott a D. K. E. zászlója alá. Igaz, hogy azóta le is süti a szemét az akkor megpumpoltak szemrehányó tekintetei előtt. — De ez semmi! Az már azonban valami, hogy nagyobb kulturális áldozatot kevés vármege hozott, mint a miénk. Félmillió korona körül jár az összeg, amelyet várme-

gyénk a szekszárdi főgimnáziumra, a gyönki, bonyhádi algimnáziumokra, magyarosítási alapjára, monografiájának megírására, muzeumának felszerelésére fordított. A D. K. E. okos terjeszkedéssel fokozhatta volna még itt a hazafias lángolást, Tolna sem maradt volna Somogy háta mögött; itt is meg lehetett volna alakítani egy fiók közművelődési egyletet, sőt olyan hatalmas alap segítségével, mint a magyarosítási, még most is meg lehetne. De senki sem törődött velünk. Nyelhetette Szlavónia, Amerika, Németország véreinket, jajgathattunk, de senki sem jött segíteni, ha egyébbel nem is, hát jó tanácsosal.

Igaz, a D. K. E. nem akadályozta volna meg a gazdasági bomlást és züllést, de illett volna ott lennie, a hol baj van, mert hát kérem mi is a — Dunántul volnánk! s éppen ezáltal keltett volna nagyobb érdeklődést, amely talán sok esetben a segítség eszközét hozta volna magával. Az a tudat, hogy mellette a kitűnő orvos, megkönnyebbiti a beteget. A D. K. E. azonban legfeljebb Dombóvárnak adta be az első segítség nem sokat érő piruláját, egy népies könyvtárnak ott elhelyezéseivel, de aztán elfogyott az orvossága.

TÁRCZA.

Tiéd . . .

Tiéd a dal, mely édes imádságként
Megcsendül néha lantomon;
Tiéd a könny, mit elsírok utánad,
Sok csendes néma alkonyon;
Tiéd e szív, mit hiú ragyogásért
Nem adnék senkinek oda
S mely szeretni tud a síríg örökké,
De feledni téged, nem — soha

LINDTNER VILMA.

Kiszakadt a . . .

Kiszakadt a szűrőm ujja —
— Szűrőm ujja —
Jer galambom varrd meg ujra —
— Varrd meg ujra —
Ahány öltést teszel rajta —
Annnyi édes forró csók lesz
A jutalma

Ha megparrod kis angyalom —
— Hű angyalom —
Még holnapra kiszakasztom —
— Kiszakasztom —

S kezdődik a varrás újra —
S hogy mikor lesz vége, csak az
Isten tudja

d. DOBAI MARISKA.

Az ó-kori rabszolgaságról.

Írta: Zsigmond János.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

(Folytatás.)

Szinte bajos volna meghatározni, hogy minő foglalkozásban volt aránylag legjobb dolguk e szerencsétlen teremteseknek. Iszonyu sorsuk volt a mezei munkára kényszerített rabszolgáknak, a kik minden idejüket munkában töltötték a legszűkebb eledel- és legnyomorultabb lakásért, mindig kitéve kegyetlen uraknak, vagy még kegyetlenebb felügyelőik ütlegeinek. Hasonlóan borzasztó sorsuk volt a bányamunkára fogottaknak is, a kik a legegésztelenebb földalatti aknában örökös munkára voltak kárhoztatva, úgy hogy legnagyobb részük soha többé nem láthatta a napvilágot, ha egyszer oda bejutott. De talán még ezeknél is rettenőbb sors várt azokra, akiket a hajókon evezősökül használtak. Erre nézve meg kell értenünk, hogy az ó-korban még nem ismerték a gőz használhatóságát és így gőzhajók nem lehettek. De voltak azért óriási terjedelmű

hadi- és kereskedő hajóik és ezek hajtására evezőket használtak, úgy hogy a hajó két oldalán levő lyukakból evezők nyultak ki s minden evező mellett egy rabszolga volt. Ezek a szerencsétlenek a padokhoz voltak lábuknál fogva lánczolva s még nem is beszélhettek egymással, hanem szó nélkül végezték terhes és egyhangu munkájukat hol gyorsabban, hol lassabban, a szerint, a mint a vezető sipjával ezt jelezte. Tengeri háboru alkalmával nem is tudtak róla, hogy a fedélzeten minő nagy harez folyik, s bilinéseikből még a hajó süllyedése esetén sem szabadulhattak meg, hanem a hajóval együtt a tenger nyelte el őket.

Mindezek a foglalkozások azonban még mindig érthetőek, mert ezekkel legalább valami hasznat hajtottak kegyetlen uraiknak, de mit szólunk a rabszolgáknak oly ezélokra való felhasználásáról, melyek semmi anyagi hasznat nem hoztak, hanem egyedül uraik vérszomját voltak hivatva kielégíteni. Különösen a természetüknek fogva kegyetlen rómaiaknál voltak ugyanis divatban az u. n. gladiatori és amphitheátrumi játékok. A gladiatori játékokban fegyverfogásra betanított, jól megizmosodott rabszolgák küzdöttek egymással életre-halálra. Ezen játékok különfélék voltak, a szerint, a mint a gladiatornak nevezett rabszolgák fel voltak fegyverezve s a mint vívtak. Egyik kedvelt neme volt a hareznek az, mikor az egyik

Annyit tett még legfeljebb, hogy be- választott igazgató választmányába egy pár tolnamegyei előkelőséget, a kiknek azonban úgy látszik csak előkelősé- gük volt meg, de eszméik nem. Lehet ugyan, hogy az anyagi erőforrások csekély voltára való tekintetből rejték nemes tüzüket a véka alá.

Igy aztán a D. K. E. a termés- zetes fejlődés talaját mintegy kirugva lábai alól, csak tengődik, lézeng az árnyékvilágban. Pedig ma lobog még csak hála Isten, a hazafias lángolás tüze igazán, jó lenne tehát a D. K. E. hazafias céljainak hovatovább ham- vadó paraszát, e már hatalmasan csap- kodó tüznél még egyszer lángra lob- bantani. Egy pár önzetlen, hazafias, de igazán lelkes férfiú kellene csak, hogy ezt a nagyfontosságú fontos nem- zeti ügyet kiszabadítsa az elposványo- sodás kátyujából.

Ugy tudjuk: febr. 28-án lesz a D. K. E. görög-tüzes előadása: az évi nagy- gyűlés. Az igazgató választmány új tagjai, *Döry Pál* és *Rátkay László* gondolhatnának ki addig valamit, így előállhatnának azzal a nem éppen ostoba indítvánnyal, hogy a D. K. E. sorolja be már a Dunántul gyűjtőnév alá Tolnavármegyét is, terjeszsze ki műkö- dési körét ide is, mert itt volt a leg- nagyobb aratósztrájk, innen még in- kább szedi áldozatait Slavonia, Ame- rika, Németország, mint Somogyból és Komáromból. Ide jöjjen egyke rend- szert tanulmányozni a különben lel- kesek leglelkesebbje, *Rákosi Jenő*, aztán meg próbálják meg az örökös budapesti gyűlésezések helyett egy kicsit a vidékeket is emelni; így legyen minden évben más-más vármegyében

a közgyűlés stb. A sok országos neve- zetességű ember összejövele egy-egy egész környék társas életének adna felfrissülést s megújodást. Ez lenne az igazi agitáció a D. K. E. nemes eszméi mellett, nem a drága pénzen kiadott, de csak kevesek által olvasott évkönyvek...

S volna még más üzeni valónk is. Igen sok embert tudok, akit valósággal felháborított a sajtó bizantiz- musa. Ma már nem is arról irnak, hogy a D. K. E. igazgató választ- mánya ülést tartott, de a mult heti gyűlési tudósítás czime ez volt: *Szél Kálmán ünneplése!*

Ez az uraim. Kevesebb egyéni kultusz és ünneptetés. Ne lakomák- ban, felköszöntőkben, csillogó ünnepi szónoklatokban merüljön ki a gondol- kodó agy munkája, de a segítés esz- közeinek feltalálásában és okos kihasz- nálásában. Szél Kálmánt sokkal job- ban tiszteljük mindannyian, mintsem hogy a D. K. E. üléseit az ő örökös ünneptetésére kellene felhasználni. Ő már a tömjénezéssel sem válhatik na- gyobbá, a D. K. E. azonban még nagyobb lehet, ha róla nem csak czifra szók, de tettek — beszélnek! B.

Háry Ede.

1840—1906.

Szombaton este a halál egy munkás életet oltott ki hirtelen, mélységes bánatot okozva vele egy szerető családnak, érzékeny veszteséget a Szegzárdi Népbanknak, amelynek 31 év óta volt tisztviselője és ebből 21 évet, mint igazgató töltött el. *Háry Ede* 1875. év április hó 29-én került a szövet- kezethez, amikor *Fontányi Béla* a pénztár- noki állásáról lemondott és helyébe ő válasz-

tatott meg. Ezen állásában tíz esztendeig oly kiváló munkásságot fejtett ki, hogy mikor *Koharits Lajos* igazgató 1885. év október 1-én állásáról lemondott (és nem meghalt) a november 15-iki közgyűlés egyhangulag igaz- gatóvá választotta. A puritán jellemű férfiú haláláról a család és a Szegzárdi Népbank a következő gyászjelentést adta ki

Özv. Háry Edéné szül. Boross Anna úgy a maga, valamint fiai Béla és Ede nevé- ben is, fájdalomtól megtört szívvel jelenti a gondos jó férj, a szerető legjobb édes apának *Háry Edének* a Szegzárdi Népbank igazgató- jának folyó évi január hó 20-án, este 7^{1/2} órakor, életének 65-ik, boldog házasságának 32. évében, hirtelen bekövetkezett gyász- os elhunytát. Megboldogult kedves halottunk földi maradványai folyó hó 22-én, délután 3 órakor fognak a gyászházban a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni s a felsővárosi régi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig t. hó 23-án, reggeli 8 órakor fog a belvárosi róm. kath. templomban az *Egek Urának* bemutatattani. Szekszárd, 1906. évi január hó 21-én. Áldás és béke drága poraira!

A Szegzárdi Népbank választmánya a szövetkezet összes tagjai nevében a csalá- dot ért sulyos csapásban együtt érezve, szomorodott szívvel jelenti *Háry Ede* urnak, az intézet 31 éves tisztviselőjének és 20 év óta igazgatójának f. hó 20-án, este 7^{1/2} óra- kor, 65 éves korában hirtelen bekövetkezett halálát. A puritán jellemű férfiúnak, aki egész emberi életet töltött el a közös célnak, szövetkezetünk kiépítésének és előbbre vite- lének nemes harcában, hűlt porait f. hó 22-én délután 3 órakor szentelik be a római kath. egyház szertartásai szerint a gyász- házban és onnan a felsővárosi (új) sírkertben örök nyugalomra helyezik. A szövetkezetün- ket ért sulyos csapás feletti mély bánatot könnyeit hullatjuk koporsójára és ezerek fohását küldjük az ég Urához: tegye nyu- godtá, boldoggá örök álmát Szekszárd, 1906 január hó 21. — *A Szegzárdi Népbank választmánya.*

halót és 3 águ szigonyt tartott kezében s ha hálójával ellenfelet sikerült bebonyolítani, akkor szigonyával keresztülszurta. Azonban legtöbbször szurásra és vágásra küzdöttek, eleinte párosan, utóbb tömegesen. Ha valamelyik jól és bátran küzdött, a nézők taps- és kendő lobogtatással jelezték, hogy meg- akarják kimélni. De, ha legyőzetett, akkor sorsuk a nézők kezében volt, mert vagy azonnal megölettek, vagy kegyelmet nyerve, tovább küzdeni kényszerítettek. Ha a nézők a legyőzött küzdő megölését óhajtották, akkor hüvelyk ujjukat lefelé, ellenkező esetben fölfelé tartották. A győztes palmaágat, pénzt kapott s néha szabadságot is. Ezen u. n. gladiatori játékok csak szelidebb neme volt a nép mulatságainak. A legkegyetlenebb neme az amphiteatrumi mulatságnak a vad- állatokkal való küzdés, illetőleg az azok ál- tal eszközölt széttepetés mulatsága volt. A gladiatori vívásoknál legalább ember küzdött ember ellen; azonban az utóbbinál gyengén fegyverkezett, vagy éppen fegyvertelen em- berek állították a küzdőterre kiéhezett és sokszor minden kigondolható eszközökkel felbőszített vadállatokkal szembe, melyeket roppant költséggel, tömegesen szereztek. Gyakran hadi foglyok tömegesen vettek a vadak elé.

Mi nem volnánk képesek végignézni egy ilyen vérfagyasztó jelenetet, mikor néha több száz felbőszült tigris, oroszlánt meg

más egyéb vadállatot bocsátanak egy csapat védtelen, vagy legalább gyengén fegyverzett emberre s elképzelhetjük ebből is, hogy minő lehetett az a pogány társadalom, mely nem csak a háboruban, de még mulatságai- ban is embervért szomjazott. Nem esoda te- hát, ha annyi ezer rabszolga hullott el a kiméletet nem ismerő, szívtelen nép keze alatt. Bánat fogja el az embert, midőn látja a társadalom e romlottságát, hogy az embereknek vadállatokkal vagy maguk közt kell harcolni egy elfajult nép gyönyörködésére. Ime! ilyen tiszteletben részesült az ember a régi társadalomban s ilyenek voltak az em- beriségi érzelmek. Valóban, az embernek aligha volt valaha nagyobb ellensége az embernél és semmi sem alacsonyította le az embert úgy, mint éppen az ember maga!

Hogy szórakozás és mulatságul szol- gáljanak unatkozó uraik és urnőiknek, gyak- ran elégtelenítették testüket s mesterséges eszközök felhasználásával is törpékké, hü- lyékké s mindenféle nyomorékká képezte- tek azáltal, hogy tagjaik gyermekésgöktől fogva kötelekbe szorítottatván, növeőkben akadályoztattak. Juliáról, Augusztus, császár unokájáról föl van jegyezve, hogy egy Cano- pes nevű két lábnál alig magasabb törpét és egy hasonló nagyságu rabszolgánót kiváló kegyben részesített.

Ezekben adtam elő röviden tisztelt ol- vasóimnak azon munkákat, melyekre szívté-

len uraik e szerencsétleneket használták, de a róluk alkotott fogalmunk nem lenne teljes, ha a velük való bánásmódot is rövid vonásokban nem eszetelem. Borzasztó még rá gondolni is, mily bánásmódban részesültek a rabszolgák. Antonius és Cleopatra (előkelő rómaiak) a mérgezserek hatásait próbálták meg rajtuk. Pollio, az angolnatóba vetetett egy rabszolgát, hogy a halak eledelével leg- yen, mert véletlenül eltört egy edényt. Augusztus császár, ki éppen nála volt lako- mán, ezért megdöbbenett: de ő maga is árbóczfára köttetett föl egy rabszolgát, mivel egy fűrt megevett. Egész éjen át tartó lako- máknál éhezve s állva szolgáltak a rab- szolgák és jaj volt annak, a ki köhintett, trüszkölt, sóhajtott vagy csak megmozdítá is ajkait. Mikor nappali szakadatlan munká- jukban kifáradtak s éjjeli nyugalomra hajták fejüket, rekeszekbe és lyukakba zárták őket, hol szalmán vagy a pusztta földön feküdtek halomra férfiak és nők. Ha pedig megöre- gedtek vagy gyógyíthatatlan betegségbe es- tek, akkor Aesculap szigetére vitték őket a rómaiak, a hol éhhalállal pusztultak el. Te- hát így jutalmazták meg egy keserves élet szakadatlan munkáját. A kemény munkán és lealacsonyításon kívül kénytelenek voltak még urnők szeszélyeit is tűrni.

— Folytatjuk. —

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testnedvet, megszab- totti a köhögést, váladékot, éjszai izmándot.

Tüdőbetegségek, nurutok, számár- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerár- telen. — Ára üvegeknél 4.— korona.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Felsőháza község közutainak felügyeletére Weiszling György községi bíró választott meg.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter Dunaföldvár község azon kérelmét, hogy a sertés vásárokat a község belterületén fekvő Kossuth-térre visszahelyezhesse, megtagadta, mert a vásárok alkalmával felhajtott állatok állategészség rendőri ellenőrzése kellően nem foganatosítható, de meg a közegészségügyi érdekek sem engedik a sertés vásárnak itt tartását.

HIREK.

Rövid hír.

Rövid e hír, apró betűkkel
Tarkítja, tölti a lapot:
»Az elmúlt éjjel egy csavargó
Ott kinn, az utcán megfaglott.«

S e pár sorban végeztek véle,
Nevét sem kérdi senkise,
Pedig tudom, megdobban mégis
Nem egy embernek a szíve:

A ki tegnap koldust üzött el,
És alamizsnát nem adott,
Ha perezzre is, mind reád gondol
Te névtelen halott!

BODNÁR ISTVÁN.

— **Miniszter látogatás.** Br. Feilitzsch Arthur földmívelésügyi miniszter e hó 21-én vasárnap este Hidjára érkezett azon czélból, hogy másnap meglátogassa úgy a szekszárdi, mint a tolnai selyemgyárat. Minthogy azonban Szekszárdon éppen most szünetel az összes gyári munka, sőt a felügyelőség tisztviselőinek egyrésze is távol van, hogy előkészítse az ország különböző részeiben a teendőket a legközelebbi selyemtenyésztéshez; és végül mivel az időjárás is éppen hétfőn reggelre változott nagyon kellemetlenné, ezért a miniszter ezuttal csakis a tolnai selyemgyár megtekintésére szorítkozott. Ezen alkalommal elismerését és köszönetét nyilvánította Tolna nagyközség előljáróságának azért az áldozatkészességéért, a melylyel annak idején lehetővé tette a fonoda felállítását. Megkérte egyuttal Fischer uradalmi igazgatót, hogy tolmácsolja köszönetét br. Draschenak azért a jóindulatért, a melyet a gyár irányában tanusított a közel mult időben, midőn a gyár mellett vezető utca kibővítéséhez szükséges területet saját kastélya kertjéből ingyenesen volt kegyes átengedni. A miniszter Balogh Vilmos miniszteri tanácsos, Viczán és Miskolczi titkárok kíséretében kedden reggel tért vissza Budapestre.

— **A póttartalékosok családjáért.** Döry Pál vármegyei alispán, a községi és körjegyzőkhöz körrendeletet bocsájtott ki, hogy a december havában bevonult póttartalékosok neveit és ezek visszamaradt családjainak vagyoni helyzetét feltüntető kimutatást terjesszenek fel.

— **Tisztelgés az új kalocsai érseknél.** Folyó hó 21-én a paks-fadd-bogyiszlói ármentesítő társulat képviselőiben: Kovács István min. tanácsos, Szilassy Aladár nagybirtokos és közig. bíró, Pekanovich Dániel igazg. főmérnök, Bun Lajos és Popovich Gyula urak küldöttségileg tiszteltek Városy Gyula, új kalocsai érseknél. A küldöttség részéről Szilassy Aladár igen szép szavakkal

üdvözölte az érseket, melyre az meleg szavakkal megköszönte a szives figyelmet s azután a küldöttség minden egyes tagját meghívta vendégül ebédre, mely délután 4 óráig tartott. A Dunántulról e küldöttség volt az egyedüli tisztelgő a kalocsai érseknél, ki egyik legerősebb oszlopa a paks-fadd-bogyiszlói ármentesítő társulatnak, a kinek támogatása révén így a fent idézett ármentesítő társulat még sok üdvös dolgot elérhet.

— **Uj kaszinói tagok.** A választmány f. hó 26-án tartott ülésén felvette Ettenberger Lajos betétszerkesztő albirót, Mehrwerth Árpád és Beöthy László törvényszéki joggyakornokokat, Orffy Imre ügyvédjelöltet, Leopold Mihály magánzórt, Szepessy Sándor okl. gyógyszerészt a kaszinó rendes és Kamarás Béla vasuti felügyelőt a vidéki tagjai sorába.

— **Kinevezés.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke Beöthy László végzett jogászt, dr. Beöthy Károly, szekszárdi ügyvéd fiát, az ítélőtábla kerületébe joggyakornoknak nevezte ki.

— **Adomány Jókai szobrára.** A magyar nemzet nem nagy dicsőségére, Jókai szobrára csak nagy nehezen gyűlnek a garasok. A politizálás láza kapta el az embereket; így hogy egyebet ne említsünk, rövid pár hó alatt Bartha Miklós síremlékére talán még több gyűlt össze, mint a világirodalomban helyet foglaló Jókainak szobrára. Nem kisnyitani akarjuk ezzel Bartha Miklós érdemeit, sőt felemelőnek találjuk, hogy a nemzeti eszméért való rajongást honorálja az utókor. De lát Jókai Mór tett-e egyebet, mint hogy hallhatatlan műveiben örökkön-örökké csak a hazaszeretetet prédikálta nemzetének, s tette ezt olyan időszakban, amikor a bátor magyar szóért egy fejjel megszokták rövidíteni az embert. . . . Ép ezért valószínűsége vele szemben. De azt hisszük, nem sokáig tart már ez így. A fővárosi sajtó ismét beszélni kezd a Jókain esett méltatlanságról, sőt szűkebb társaságokban is fessegetik már a dolgot. Így a napokban egy vadász társaság tagjaitól 9 koronát kaptunk a Jókai szoborra. A Budapesti Hirlap utján eljuttattuk rendeltetési helyére.

— **Székfoglaló.** Zichy Gyula gróf, pécsi püspök, február hó 7-én tartja Pécsen székfoglalóját.

— **Disztagság.** Csolnoky Lajos Ozora község jegyzőjét sok éven át kifejtett hasznos társadalmi tevékenységéért az ozorai kaszinó örökös disztalozó tisztelettel meg.

— **Esküvő.** Jagicza Vince gazdatiszt e hó 22-én tartotta esküvőjét Várkonyi Erzsikével, Várkonyi Iván gindlicsaládi jegyző leányával.

— **Váradai Antal kitüntetése.** Váradai Antal dr., vármegyénk szülötte, az Országos Színészakadémia igazgatója, most fogja megünnepelni színészkolai működésének harminczedik évfordulóját. A király, mint értesülünk, ebből az alkalomból Váradai Antalnak az udvari tanácsosi méltóságot adományozta Váradai harminczékét éves korában, 1876-ban került a Színészakadémiába, a hol előbb titkár, majd helyettes igazgató lett. 1896-ban átvette az intézet vezetését. Ugyanekkor kapta a harmadosztályú vaskorona-rendet. Tíz év alatt egészen átalakította az elavult színésznevelést. Komoly törekvéssel, nagy szorgalommal és helyes irányítással ráterelte a figyelmet a kissé elhanyagolt Színészakadémiára, mely az ő kezdesére megkapta új hajlékát: az Uránia Színházat. Váradai Antal irodalmi munkásságáért megválasztották a Kisfaludy- és a Potöfi-Társaság rendes tagjának, tiszteletbeli tagja a nagyváradai Szigligeti Társaságnak és tisztje a francia Akadémiának. A jubiláló igazgatót kitüntetése alkalmából Ujházi Ede, Gál Gyula, Császár Imre, Csillag Teréz és Latabár Kálmán titkár üdvözölték. Utóbbi gyönyörű beszédben üdvözölte Váradai Antalt, úgy a tanárok, mint a növendékek nevében. Váradai meghatóttan köszönte meg a szeretetteljes, szívből fakadó óvációt.

— **Uj tanácselnök.** A budapesti büntetőtörvényszék I- számú főtárgyaló tanácsá-

nak eddigi elnöke, Cseke Kálmán bíró, a közeli napokban véglegesen nyugalmomba vonul. Utódja a főtárgyaló tanács vezetésében Baráth Zoltán dr. bíró, volt szekszárdi kir. alügyész lesz, a ki most a főlebbviteli tanácsnak egyik előadó bírása. Baráth Zoltán dr., mint tárgyaló elnök a jövő hónap elején már meg is kezdi működését.

— **Nyugalomba vonuló bíró.** A pécsi kir. ítélőtábla területén ismét megiresedett egy bírói állás. Mikoss Géza, a nagykanizsai törvényszék ítélőtáblai bírói rangban levő bírása, aki annak idején Szekszárdon volt kir. törv. bíró, nyugalmomba vonul és Budapestre költözködik. Nagykanizsán, a tulajdonát képező házat megvette Závody Albin, kuriai bíró, törvényszéki elnök.

— **Athelyezés.** Az igazságügyi miniszter Schelly József kunszentmiklósi kir. járásbírói végrehajtót, volt tolnai bérlőt, a dunavecsei kir. járásbíróshoz helyezte át.

— **Szekszárdi bor Japánban.** A szekszárdi vörös bor utat talált Japánba. Szőlősgazdák azonban egyelőre ne örüljétek, mert nem ezer hektószámra menő kivitelről van szó, csupán csak 150 liter legjobb minőségű bort rendelt Tokióba, Szathmáry Károly főkonzul, ki még viddini állomásáról emlékszik vissza, mint írja, Tóth Károly főmérnök, műszaki tanácsos kitűnő vörös boraira. A bort: His Excellency

Mr Ambro d. Adamocz
Austro-hungarian minister, Tokio.

czimmel kell elküldeni, még pedig, hogy az uton meg ne dézsmálják: kettős hordóban. Tóth Károly kitűnő pincezje a napokban expedálta el a borküldeményt. Azt hisszük, ennél nagyobb utat még nem tett a szekszárdi bor. Válgék egészségükre, úgy a nagy követ, mint a főkonzul uraknak, de még a derek japánoknak is!

— **Megnyitó ünnepély.** A bonyhádi irgalmas nővérek iskolai intézete, nyilvános polgári leányiskolájának megnyitása alkalmára e hó 26-án megnyitó ünnepélyt tartott, melynek műsora a következő volt: 1. Alkalmi dal Szentgyörgyi Sándortól. Énekelte Herger Mária I. o. n. s a magánkart Ezer R., Herger M. III. o., Hohmann E. II. és Vadkerty J. I. osztályu növendékek 2. A növendékek üdvözölje. Mondta Johannes Lenke III. o. n. 3. „Szent ez a nap“ Horváth Fábiantól (3 szövegszó). 4. Igazgató megnyitó beszéde. 5. Hymnus szent Vinczéhez Horváth Fábiantól, (2 szövegszó). 6. „Mária segits.“ Megnyitó ünnepünkre írta Váradai Antal, szavalta Herger Melánia III. o. n. 7. „Tied ez az ország“ Hoppe Rezsőtől (2 szövegszó). 8. Tél és Tavasz, Jakab Ödöntől, szavalta Hohmann Erzs. II. o. n. 9. „Dalt zengjétek“ Szentgyörgyi Sándortól (4 szövegszó). 10. Anyai feddés György Vilmostól, szavalta Baumgartner Iona, IV. o. n. 11. „Lányka gondolj a jövőre“ Offenbach „Varázshegyi“ jéből (1 szövegszó). 12. „Megkérdeztem“ Gyürky Ödöntől, szavalta Burján Mária, IV. o. n. 13. „Boldogasszony anyánk“ (3 szövegszó). 14. Hazámért virág Ferencztől, szavalta Boncz Erzs. III. o. n. 15. Szózat átirással (3 szövegszó).

— **Halálozás.** Fischer Lipót sióagárdi plebános, hosszas betegség után 63 éves korában elhunyt. Temetése e hó 25-én volt.

— **A bajai hid.** Bajáról indult ki a Bátaszék és Baja vidékének közönségét legmelegebben érdeklő hír, hogy Vörös László kereskedelemügyi miniszter kiírta a pályázatot a baja-bátaszéki hid munkálataira, épígy a bátaszék-dombóvári vasutvonálnak elsőrangú vasutvonallá való átalakítására. Voltak, akik azt is tudták, hogy a több évre fölosztott munkálatok 8 millió koronát tesznek ki. Ugyancsak szó volt arról is, hogy a zentai új hidra és a dolnyai miholjáczi drávai hidra is kiírják a pályázatot. Az árlejtési hirdetmény azonban egyelőre nem is fog megjelenni, mert a kormány csakis oly szerződéseket köthet, amelyéknél a vállalkozóknak ki is fizetheti a teljesített munkát. Most pedig a kormány nincsen ilyen helyzetben, így alaptalan az a hír, hogy a munkálatokra kiírták volna a pályázatot. Tény annyi, hogy a szükséges előmunkálatokkal teljesen elkészültek a kereskedelemügyi miniszterium-

ban, úgy hogy amikor az országgyűlés a költségvetést megszavazza, haladék nélkül hozzájárul a tényleges építéshez.

— **Haller József kitüntetése.** *Haller József*, Esterházy herceg központi igazgatója a „katonai” igazgatás terén szerzett érdemei elismerésül az udvari tanácsosi címet kapta. Esterházy Miklós herceg a hadügyi kormány céljaira ménest létesített és e körül szerzett *Haller József* jószágigazgató olyan érdemeket, a melyeket a hadügyi kormányzat kitüntetésre méltónak talált.

— **A mohácsi selyemfonoda átadása.** Az új mohácsi selyemfonodát e héten adták át a használatnak. Telkét a város a Dunaparton ingyen adta és 120,000 korona építési költséget előlegezett. Az új selyemfonoda igen szép épület és egy olasz selyemgyáros vette bérbe.

— **Házvétel.** *Hája Béla* építőmester, orvos-utczai házat, *Észterbauer Mihály*, szekszárdi óráspáros vette meg.

— **Hírek a Dunáról.** A szigorú időjárásal a Duna vízállása 2 méteren alul leapadt és a jégzajlás ismét megkezdődött. A hegyekben rengeteg mennyiségű hótömegek felhalmozódásáról tudósítanak, amiből tavaszra nagy vízáradásokra következtethetünk, különösen akkor, ha a késői tél, mint többnyire tapasztalható gyors olvadással megy át a tavaszba. Az ármentesítő társulat már is megtette a kellő intézkedéseket az esetleg bekövetkező tavaszi árvíz fogadására.

— **A szekszárdi nyomdászok f. évi február hó 17-én** másorral egybekötött táncestetélyt rendeznek a „Szekszárd Szálló” nagytermében. Belépő díj személyenként 2 kor., családjegy három személyre 5 korona. A jövődelem 1/3-ad része a szekszárdi népkönyhájárá, 2/3-ad része pedig a saját könyvtárjuk javára lesz fordítva.

— **Esküvő.** *Vinecker János* váraljai ev. tanító, a varsádi ág. hitv. ev. templomban mult hó 28-án vezette oltár elé *Linde Gyula* varsádi jegyző leányát *Karolát*.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter a dombóvári kereskedelmi alkalmazottak alapszabályait jóváhagyta.

— **Életre való község.** A jelenlegi nehézségi viszonyok között Ozora község lakossága az erők tömörülésében keresi és valószínűleg meg is találja a boldogulás útját. Van kölcsönös segélyző egyesületük, mely 20 év óta ad tagjainak kölcsönt 6 százalékos kamattal. Kilencz év előtt fogyasztási szövetkezetet alakítottak. A szövetkezetnek 181 részvényese van 404 üzletrésszel s évi forgalma mintegy 100,000 kor. 1905-ben a tagoknak jutott osztalék 14,738 kor. 14 fill. Van ezen kívül egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, mintaszerűen berendezett szövetkezeti gőzmalom. A szövetkezetek sikerein felbuzdulva, terményeik kicséplésére is szövetkeztek. 20—25 gazda egyesülten vett egy-egy cséplőgépet, melyen egyesült erővel gyorsan takarítják be terményeiket. Legujabban pedig a szőlőtörköly jobb értékesítése céljából pálinkafőző kazánokat vásárolt a gazdák szövetkezete.

— **Életmentés.** Az ember e címet olvasva, okvetlen jég alá került gyermekekre, vagy égő házban rekedt öreg emberekre gondol. Pedig hát nemcsak a teremtés koronájában van élet, hanem egyéb teremtményekben is, melyek az ember önző felfogása szerint csak arra valók, hogy neki szolgáljanak, vagy őt gyönyörködtessék. A természetbarátot a nyújtott látvány által is, a kevésbé lelkesültöt legalább a tálban párologva. De, hogy valaki egy ilyen, a teremtés koronája magasztos felfogása szerint lelketlen baromot saját becses egészsége veszélyeztetésével meg is menten az elpusztulástól, mikor azért még csak köröszlöt sem lehet kapni, az ugyebár hihetetlen dolog? Épen egy ilyen hihetetlen dolgot akarunk elmondani: *Döry Hugó*, tüskei nagybérő a minap nagyobb társaságban vadászott özv. *Jankovich Gézané* netcesi (szlavoniai) birtokán. Gróf *Lubienszky János* és *Reich Árpád*, verőczei huszárkapitányokkal menve, egyszerre csak észrevette, hogy egy nagyobb jég-tábla közepén őz fekszik, a mely nyilván elcsuszott, s ijedségében sima patáival a

tüskörsima jégen nem tudott talpra állni. *Döry Hugó* azonnal elhatározta, hogy segít a szegény állatnak. Habozás nélkül ráment a jégre, de az, bár a könnyű, karsu kis állatot elbírt, az erős ember alatt beszakadt. Hol a jégen járván, hol a vízben bukdácsolva, el is jutott a szegény megrémült állathoz, de akkor már *derékig járta a jeges vizet, melyből szerencsésen ki is hozta karjain a vadat*, a mely szép baknak bizonyult. Az őzbak a szilárd talajon csakhamar magához tért és bucsut mondott a maga módja szerint jótevőjének, a ki, ha *tanui nem lettek volna* az esetnek, talán el is titkolta volna szép tettét, a mi igazán kár lett volna! Hogy semmi rossz következménye nem lett bátor eljárásának, az annak a jele, hogy nemcsak jó szíve és erős karja, de jó egészsége is van s azt meg is érdemli.

— **Bátai töltés magasítás.** Az ármentesítő társulat a bái töltés magasítását 100—150 emberrel egész télen folytatta s eddig 7618 kor. 46 fillér összeget fizetett ki november óta gyalogos és kocsis kubikosoknak. A héten azonban a szigorú idő és a nagy havazás miatt be kellett a munkát szüntetni mindaddig, míg lágyabb idő nem jön és a hó el nem olvad.

— **Lopják a villanyt Bonyhádon.** A bonyhádi villanyos társaság a mult év őszén, sőt most a tél folyamán is többször tapasztalta, hogy bár a villany vezetékben semmi hiba nincs, a lámpák többször nem világítanak. Végre aztán leskelődés után sikerült *Arndt Pál*, *Hucker Ferencz* és *Veinhardt János* iparos tanoncokat elesipni, a kik dróttal az áramot a földre vezették le.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** *Wéber Sándor* építész, magyaregregyi lakosnak, a tervezett üszög szászvár-mázai szabványos nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasut folytatásaképpen Szászvármázától Szakálhőgyész m. kir. áll. vasutak állomásáig, az előmunkálati engedélyt a m. kir. keresk. min. egyidőre meghosszabbította.

— **Eljegyzések.** *Fischof Jenő* műszatalos eljegyezte *Schmiedeg Mór* téglagyáros unokahugát, *Hanak Jolant*, Budapestről. — *Deutsch Zsigmond* zombai gazdatiszt eljegyezte *Spitzer Mór* bonyhádi vendéglős nevelt leányát, *Arankát*. — *Breuer Bernát* szekszárdi iparos eljegyezte *Bleier Gizellát*, Dunaföldváról.

— **Adományok a szekszárdi népkönyhárá.** A népkönyhára adakoztak: *Wosinsky Mór* Szekszárd, 20 kor., *Kovács Sebestyén* Endre Gyapa p. 20 kor., *Adler N. János* Szekszárd, 10 kor. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd 1906. január 26.

Bezerédy Pál s. k.

— **Honvéd temetkezési segély.** *Tolnay István* gerjéni lakost, *Tolnay József* 1848/49. honvéd temetési költségeinek fedezésére a honvédelmi miniszter 30 kor. temetési járulékból részesítette.

— **Megrémült székes.** Székekkel meg-rakott kocsi-val ballagott a tolnai országon e hó 18-án este egy német székkészítő. Mikor a vöröskereszthez ért, két szürös embert vett észre, kik feléje közeledtek. Ugy megrémült a jámbor német a magyar szürtől, hogy közibe vagdalt lovainak és azok a mint csak birtak, úgy vágattak a székekkel és gazdájukkal a szürök elől és vágattak volna a világ végeig, de sajna! az egyik kocsikerék kirepült a tengelyből, a zökkenésre pedig a gazda az üléstől — a lovak pedig megállottak. Németünk szemhatáran újra feltűntek a szürök, hát hamarosan egyik lovára pattant és lóhalálában vágatott egyenesen a vámházi kocsmába. Az ott ivogatóknak kétségbeesetten magyarázgatta a szörnyű esetét s azok megszánva szegényt, elkisérték az utfélen hagyott kocsiját. A magyar szürök szerencsésen eltűntek az éjszakában, a magára hagyott ló pedig ott busongott csendesesen a székrakománnyal teli kocsin. Nem történt semmi baj, csak egy kerékcsög veszett el, meg az ijedségben elvagdalt két hámistrángot kellett összekötni.

— **Betörés egy takarékpénztárba.** A dombóvári takarékpénztárban f. hó 20-án éjszaka betörők jártak és éppen a kassza furásához fogtak, a midőn az örök a zajra figyelmessé lettek és az intézet helyiségeibe siettek. A betörők elmenekültek s egyéb kárt nem tettek, mint a kézi pénztárt dézmálták meg, a melyben 160 korona volt. Különben, ha sikerült volna is a kassza furás, egy csomó váltón kívül itt pénzt nem találtak volna, mivel azt külön pánczélszobában tartják. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Elakadt vonatok.** Folyó hó 22-én a nagy hóvihár miatt az éjjeli 1 órakor érkezni szokott bátaszéki vonat Szászvárnál annyira elakadt, hogy segélygépet kért Dombóváról. Hókével és kézi erővel, végre 4 órai veszteglés után kiszabadították a hóba rekedt viczinálist. — Ugyanígy járt 23-án délután a Tamási felé induló vonat is, melyet vissza kellett vontatni Dombóvárra, míg a pályát kitakarították.

— **Megszűnt járvány.** Dombóváron a A vörheny-járvány megszűnt és a három teljes hónapig szünetelt tanítások az összes iskolákban újra megkezdődtek.

— **Ok nélkül való támadás.** *Burján Dániel*, bái lakos, *Balogh Sára* bái lakost, állítólag minden ok nélkül súlyosan megverte. Feljelentették.

— **Szurkálás.** *Lajtos István* deesi lakos, e hó 14-én éjjel, ifj. *Bolyár András* és ifj. *Bálint András* deesi lakosokat úgy szeszurkálta, hogy mindketten súlyosan megsebesültek.

— **A hűtelen-kezelő testvér.** *Battyán Józsefné* paksi lakos, testvérijére *Szakács Gézané* szül. *Somogyi Zsuzsanna* paksi lakosra bizta megőrzés végett 18 kor.-ról szóló takarékpénztári könyvecskéjét, de *Szakácsné* a pénzt az intézetből kivette és saját céljára felhasználta, közös örökségüknek pedig nagyrészt eladta.

— **Ha a gyermekek köhögnek,** bükfkátrány-preparatumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparatum bizonytalan összeállítású és nem méregtelen, de még undorító ízű is, „Sirolin-Roche“-t használjunk, mely vízben könnyen olvad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízű bir. Gyógyszertárakban kapható.

— **Ehező tolvajok.** Folyó hó 21-én éjjel ismeretlen tettesek betörték *Horváth Ferencz* újvárosi lakoshoz és onnan a díznóhust, továbbá tyukokat lopták el.

— **Iskolák énevezése.** Mozgalom indult meg, hogy az iskolákat az egyes híres férfiakról nevezzék el.

— **Éjjeli tolvajlás.** *Schwarz Ferencz*, deesi szállási lakostól, e hó 19-én éjjel, ismeretlen tettesek 5 drb ludat és 10 drb tyukot elloptak.

— **Szőkevény leány.** *Reininger Lina* 17 éves dombóvári cselédleány e hó 15-én szüleitől ismeretlen helyre megszökött. A dombóvári járás főszolgabírája körözteti. Személyleírása: termete nyulánk, haja szőke, arca hosszú, szeme kék, beszél magyarul és németül.

— **A pincészszerzés vége.** *Kecskés József*, tamási legény, atyafi látogatás céljából f. hó 22-én Udvari községben ment s a szíves rokonok, kedvéért, a falu mellett levő présházban pincészszerést rendeztek a tiszteletére. Estére járván az idő, hazafelé indultak, de a falu közelében kellemetlen meglepedésben részesültek, ott ugyanis *Schäfer Mátyás* és több társa utjokat állotta s *Kecskés Józsefen* oly súlyos késszurásokat ejtettek, hogy életben maradásához alig van remény. Az esetet a gyönki kir. járásbíró-ságnál a csendőrök feljelentették.

— **Vesztett kutya** járt Felső-Leperd pusztán és *Nyirő Józsefné* karján meg-marta, kit a budapesti Pasteur intézetbe szállítottak. A pusztán megmarta az eb még más 6 kutyát is, melyeket lebunkóztak és az összes pusztai és szomszédos pusztai kutyákat 40 napi zárlat alá helyezték.

— **Eltűnt leány.** *Reininger György* fűtő 17 éves *Magdolna* nevű leánya pár nap előtt elment hazulról és azóta nem tudják hová lett. Keresik.

— **Szenzáció öngyilkosság Dunaföldváron.** Németh József kiliti, dunaföldvári kisbirtokost, folyó hó 23-án délután fél 4 órakor »Kossuth Lajos tér«-i borpincejében, égő ruhában, halva találták. Mellette egy forgópisztoly feküdt, melyből két lövés hiányzott. Az első pillanatban mindenki merényletnek vélte e rendkívüli eseményt, amennyiben, senki sem gondolta, hogy a vagyonos és általános köztisztelet és becsülésben álló férfi, ki több évig volt községi bíró, községi virilis képviselő, vármegyei bizottsági tag, takarékpénztári igazgató s megszerzte nagy népszerűségnek örvendett, — fegyvert emelt volna önmaga ellen. Öngyilkosságára azonban világot vet övéhez intézett megható, megleghangú bucsulevele, melyben Istenhözszódot mond nekik s öngyilkosságának okát, azon durva és kiméletlen hajszára vezeti vissza, melyet egyesek évek óta személye és becsülete ellen intéztek. Az öngyilkosság városszerte nagy izgalmat és igaz részvétet keltett; mert a község egy igen értelmes polgárát a szegény nép pedig egy igaz jóbarátját veszítette el Németh József kilitiben.

— **Lövés az ablakon keresztül.** Folyó hó 17-én este 8 órakor Vitti János dolinai lakos, tanító szobájába ismeretlen egyén belépett, de baj nem történt. A nyomozást megejtették és megállapították, hogy Dádics Mihály dolinai lakosnak 16 éves fia István, pajkossgából lőtt volna saját házuk ablakából át. Dádics Istvánt kikérdezték, de tettét tagadja.

— **Korcsmai verekedés.** Borsós Adám tolnai lakost, f. hó 15-én éjjel fél 7 órakor, Schmiedt Kocsár tolnai lakos korcsmájában Resz Ferencz, Poch Ferencz, Poch Jakab és Trázer Ferencz tolnai lakosok megtámadták és megverték.

— **Nem sikerült tolvajlás.** Kánya Jánosné magyarkezi lakosnő a múlt hét egyik éjjelén észrevette, hogy a szobája feletti padlásán valaki kopog; kiment s látta, hogy a padlás ajtaja ki van nyitva. Lármázni kezdett tehát, amire egy ember jött le a padlásról. Kányáné meg akarta fogni, de az, erősebb volt, eltaszította. Kányáné és a szomszédja, akinek udvarára a tolvaj menekült, Vörös Vendelt ismerték fel a tolvajban. Vörös a padláson a sertés húst már zsákba rakta s menekülni akart vele.

— **Árva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (Szekszárd, Dr. Hangel-féle ház), hol szükségletét bárki jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban képes levelezőlapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben.* Zenemű *ujdonságok* zongorára, hegedűre és cimbalomra igen nagy választékban.

— **Fegyverre fajt a foguk** Ifj. Szalai Mihály, kajdáci lakos vadászatról ment hazafelé a határból, az uton szembe jött vele kocsin Jó János és Juszt János, jánosmajor-telepi lakosok, kik mikor hozzáérttek, megkérdezték nem adná-e el fegyverét s kérték, hogy mutassa meg nekik. Mikor Szalai a fegyvert megtekintésre átadta, a lovak közé csaptak és elmenekültek. A csendőrségnek sikerült a fegyvert náluk megtalálni és elkobozni.

— **Pótvásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Dombóvár nagyközségben a múlt évi november 30-ikára esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi február hó 7-én pótvásár tartassék.

VIDÉK.

Mucsi.

Amerikai pénz. Amerikából a mucsiai kivándorlottak valami 17-en tizenegyezer koronát küldtek haza. Kivándorlottaknak ugyan, a szónak szoros értelmében őket nem lehet nevezni, mert 2—3 év után a honvágy hazakergeti őket. Kimenési céljuk csak az, hogy ottan pénzt szerezve, az egyik adósságát fizethesse, másik pedig, hogy egy kis házikót építhessen magának, mert sok a zsellér, alig kapnak már lakást. Van valami 70 zsellér, de ezenkívül van 120 kisház, kinek

vagy semmi, vagy nagyon kevés földje van, Mucsi amugy is nagyon népes, határa rossz, eldugott helyen van, országútja nincs, még közelben sem, most a sár miatt megközelíthetetlen, nem is keresi fel senki, csak, ha képviselő választás van a képviselőjelölt és egy-egy eltévedt vigécz. Nyáron csak van keresetük, a közelben fekvő sok uradalomnál, de télen nincsen foglalkozásuk, bár értenek a háziiparhoz is, tudnak faczipót (klumpát) készíteni, értenek a kosárfonáshoz és seprükészítéshez is, de ennél az a baj, hogy hiányzik az anyag, mint a fűz és a czirok. Bizony a szegény mucsiaiak is kizdenek, — igaz nem a magyar vezényszóért, — hanem a kenyérért.

Képviselőtestületi tagok választása Mucsiában. Mucsiában az új képviselőtestületi tagok választása folyó hó 20-án volt Nagy István dombóvári főszolgabíró elnöke alatt. Meg lettek választva: *Erb Ádám, Keidl József, Bitlner György, Mercz Ádám, Mayer János és Ruppert György.*

Dombóvár.

Fáklyásmenet. Fáklyásmenettel tisztelte meg jan. 20-án Dombóvár közönsége Nagy István főszolgabíró, amiért a községi választások megejtésénél tapintatos részrehajlatlansággal járt el.

Gazdakör. Paál József hercegi kerületi felügyelő kezdeményezésére Baranya-, Tolna- és Somogy megyék gazdái „Dombóvár és vidéke gazdaköré“ vé alakulnak. Az előkészítő bizottság f. hó 25-én Dombóváron tartotta alapszabálytervező gyűlését Paál József elnöklése mellett. Mivel a kör 3 vármegye területére terjed ki, nem fog egyik vármegye gazdasági egyesületéhez sem tartozni, hanem egyenesen az „Országos magyar gazdaszövetség“ gel lép összeköttetésbe, mint annak leendő tagja. Az alakuló kör szociális, nemes eszméi és gyakorlatias tevékenységet terjesztő céljai általában a legnagyobb érdeklődést keltették. Alapszabályai készen vannak és már felterjesztettek jóváhagyás végett.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Százezer ember. A hirlapirodalomban páratlanul áll, hogy egy képes hetilap, mint „Tolnai Világ Lapja“ ilyen óriási előfizető számmal dicsekedhessen. De általános is a vélemény, hogy ezen lap szinte erején túl gazdag képekben és éibeszélésekben, s ha az árt vesszük, szinte nevetséges, mert hetenkint 50—60 oldal terjedelemben jelenik meg, s félévre 4 frt. helyett 3 forintba kerül, ha a „Magyar Kereskedelmi Közlöny“ által fizet elő, Budapest VII., Dohány-utca 16—18. szám. Ehhez járul az a rendkívüli kedvezmény, a mit a január elsejei előfizetők kaptak. Lapunk jövő számában pontosan leírjuk „Tolnai Világ Lapja“ ajándékát, itt csak azt említjük meg, hogy egy 100 kor. bolti áru domborműből áll.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Tűzoltók gyűlése. A szekszárdi önkéntes tornász tűzoltó-egylet folyó hó 21-én délután a városház tanácstermében tartotta meg Boda Vilmos elnöke alatt közgyűlést. A jegyzőkönyv hitelesítésére Nagy György városi gazdasági tanácsnok és Fekete János küldtek ki. A tüzetes elnöki jelentés szerint a múlt évben két jelentéktelen tüzeset fordult elő, a tagok lelkesedéssel működtek, az egylet vagyona 12804 K. 43 fillér. Az 1905. évi bevétel 2588 K. 72 fillér, a kiadás 1258 K. 80 fillér, s így a pénztári maradvány 1329 K. 92 fillér. A tagdíj hátralék 101 K. A közgyűlés legfontosabb tárgya az egylet távbeszélőjének az állami telefon hálózatba való bekapcsolása volt. A nagy költséggel létesített egyleti távbeszélő az év nagy részében hasznavehetetlen állapotban volt s így az egylet működésére semmi haszonnal nem járt, s fenntartása még is csak-

nem annyiba került, mintha az egylet a négy állomását az állami hálózatba kapcsolja be, a mi által a távbeszélő állandó jókarban tartása zs. használhatósága biztosítva lesz. Minthogy pedig a nemes és közérdekű célra való tekintettel az állomásokért csak fél díjat kell fizetni, a bekapcsolás előnyös volta szemmel látható, így a közgyűlés az indítványt magáévá tette s a bekapcsolást egyhangulag elhatározta. A tisztújítás következő eredményével végződött. Elnök: Boda Vilmos, alelnök: Grószbauer Ferencz, titkár: Hödl Andor, pénztáros: Nikitits Imre, számvizsgálók: Bencsik Kálmán, Stokinger János és Tóth Andor; választmányi tagok: Fejős Károly, Nagy György, Stokinger János, dr. Steiner Lajos, Goldberger J. Mór, Imberl Ferencz, Adler N. János, Stann István, dr. Dragits Imre, André István, Czéh Antal és Hájá Béla; ügyész: dr. Albersz Rezső, orvos: dr. Komáromy Gyula. Az öttagu bizottságba beválasztották Kunczer János, Mayer György, Korch Ernő, Vigh Lajos és Vörös Ignácot. A tisztikar következőképp alakult: főparancsnok: Boda Vilmos, tb. főparancsnok: id. Zsigmond Ferencz, alparancsnokok: Wilhelm Ede és Nikitits Imre, szakaszparancsnokok: Darázs János, Szüts Ferencz, gépmester: Jilk Károly, zászlóvivő: Mayor György, tb. zászlóvivő: Csizmazia Sándor, örparancsnokok: Vigh Lajos, Korch Ernő és Szabó István, rajvezetők: Mayor György, Albert István és Szemes György, örvezetők: Termel Ferencz, Vigh János, Steig János és Vida József.

Választmányi ülés és értekezlet. Vasárnap d. e. 10 és fél órakor a kaszinó választmányi ülést tart, ma délután pedig, minthogy így *Simontsits*, mint *Wigand, Beke*, dr. *Mayer* és *Schneider*, tehát az intéző igazgató, helyettes igazgató, háznagy, ügyész és jegyző állásukat a jövőben megtartani nem akarják, a kaszinó irányító férfiai értekezletre gyűlnek össze, hogy a kijelöléseket eszközöljék.

Választmányi ülés. Kurcz Vilmos elnöke alatt a szekszárdi kaszinó választmánya ülést tartott. Tagfelvétel után *Simontsits* Elemér az állásától visszavonuló intéző-igazgató felolvasta terjedelmes és nagy gondalal összeállított jelentését. A jelentés és az abban foglalt indítványokat, úgymint a házépítés befejezésére 15000 kor. kölcsönvételét és a házbér jövedelem feleslegből tartalékalap képzését, a választmány elfogadta és pártolólaga a közgyűlés elé terjesztetni határozta. A számadásokat, mivel csak egy számvizsgáló nézte át újabb vizsgálatra *Málhis* K. választmányi tagnak kiadták. Az 1906 évi költségvetéseket elfogadták és ezzel egyidejűleg elhatározták, hogy *Rácz* József pénztárnoknak az 1905 évben kifejtett rendkívüli munkásságáért 400 kor. jutalom díjat adnak a házalap 1905 évi megtakarításából a két szolga fizetését pedig 120—120 kor. 1906 január hó 1-től felemelik. Az ülés végén *Wigand* János helyettes igazgató meleg szavakban emlékezett meg *Simontsits* Elemérnek a kaszinó érdekében kifejtett önzetlen és fáradhatatlan munkálkodásáról és biztosította őt a választmány őszinte ragaszkodásáról és szeretetéről.

A temetkezési egylet közgyűlése. A szekszárdi temetkezési egylet f. hó 21-én d. u. 4 órakor tartotta meg dr. Fent Ferencz újvárosi plebános, egyleti elnök elnöke alatt évi rendes közgyűlést. Az 1884-ben alakult egyletnek a múlt év végén 2837 tagja volt, akik közül számeletti, vagyis már nem fizető 1219. A számadás szerint az egylet bevétele az 1905. évben 22599 K. 23 fill., kiadása 21955 K. 79 fill., a pénztári maradvány 643 K. 44 fill. Az egylet vagyona takarékpénztári betétben és készpénzben 79846 K. 23 fill., járulék hátralékban 2003 K. 60 fill. és leltári értékben 646 K. 56 fill., összesen 82496 K. 39 fillér. A közgyűlés *Zarubay* Ferencz pénztárosnak a felmentvényt — a szokott óvás fentartásával — megadta. Elhatározták, hogy kizárólag a tagok használatára az egylet gyász-kocsit vesz s bizottságot küldtek ki a kocsis használatára vonatkozó szabályzat kidolgozására. A régi tisztviselőket s választmányt

ujból megválasztották. A kilépett Kovách Aladár illetve elhalt Hány Ede helyére Stokinger János és Markwart József eddigi póttagokat választották meg, ezek helyére pedig Dorogi Istvánt és Csütönyi Istvánt.

A szekszárdi kaszinó számadásai. A házipénztári számadás 7543 kor. 2 fill. bevétellel, 7292 kor. 74 fill. kiadással és 250 kor. 28 fill. maradvánnyal záródott. A házalap számadásánál bevétel 167.400 kor. 1 fill., kiadás 157 571 kor. 97 fill., maradvány 9828 kor. 4 fill., értékpapír készlet 3785 kor. Bazar-építési alap bevétele 61103 kor., kiadása 58623 kor. 48 fill., pénztári maradványa 2479 kor. 52 fill. Bezerédj István szobor alap bevétele 18832 kor. 60 fill., kiadás 71 kor. 15 fill., maradvány takaréktári könyvben 18,761 kor. 45 fill., értékpapír készlet 6600 kor., összes vagyon 25,361 kor. 45 fill. Simontsits könyvtár alap bevétele 1059 kor. 47 fill., kiadása nem volt. Várady Antal alapítvány maradványa 134 kor. 39 fill.

A gyöngyi kaszinó közgyűlése. A gyöngyi kaszinó f. hó 21-én délután tartotta mng évi rendes tisztújító közgyűlését. Elnök lett dr. Nozdovitzky Ferencz kir. közjegyző. Jegyző Kósa Ferencz ref. lelkész. Pénztárnok Róthausner Illés ügyvéd. Könyvtárnok Ürögdy József gimn. torna tanár. Választmányi tagok: dr. Keck László ügyvéd, Ihlgen Antal evang. lelkész, dr. Schall Kálmán körorvos, Várkonyi Imre községi jegyző, Haksch Ferencz adótárnok, dr. Mányoky Gyula ügyvéd, dr. Róthausner Izidor járás orvos, Székely János gymn. tanár, Óváry Ferencz bérlő és Bévárdy Lajos gyógy-szerész.

Tisztújítás a bátaszéki polgári kaszinóban. A bátaszéki polg. kaszinóban a múlt vasárnap tartották meg a tisztújító közgyűlést. Elnök lett: Erdős Gábor, alelnök Máté József, igazgató Mayer Alajos, könyvtáros Bátor Bálint, jegyző Gesztesi Péter, pénztáros Mayer István, választmányi tagok Eichhardt József, Jäger József, Kleiszner György, Klosz Antal, Mayer Gyula, Mayer János, Ollé Mihály, Szániel János, Taffner Zuárd rendes, Földes Dezső, Graf József póttagok.

PÉNZINTÉZETEK.

A Népbanki igazgatói állás. E czim alatt a „Tolnamegyei Közlönyben“ idő előtti közlemény jelent meg. Helytelennek találjuk, hogy egy intézet igen kényes belső ügye a nyilvánosság elé vitessék akkor, mikor az még nagyon is belső ügy. Nem foglalkozunk tehát e közleménnyel bővebben, bár igen sokat mondhatnánk e tárgyban, sokkal alaposabb ismerettel, mint lapjaink közleményének írója, aki bizony nagyon távoli szemlélője lehet az intézet beléletének s így nem mondhat semmiféle törekvés felett szakavatott kritikát; főként nem jelölhet meg az intézetre helyes megoldást, mikor a nagyon beavatottnak is nagyon kemény dió az.

A Simontornyai Takarékszövetkezet XXVI-ik évi mérlege.

Az 1905 évben a simontornyai és tamási-i járásban lefolyt szociális mozgalmak a pénzügyintézetekre nem voltak kedvezők, mert lelketlen igazgatók megrendítették a hitet azon járások pénzügyintézeteiben, amelyek pedig éppen szolid és reális alapjuknak köszönhetik, hogy a félrevezetés okozta megrázkódtatásokat kikerülték. Daczára ezen, a forgalomra hátrányos jelenségnek a „Simontornyai Takarékpénztár“ mégis minden üzlet ágában emelkedést tud kimutatni. Így betéteknél 6546 kor. 88 fill., váltóknál 4634 kor. 76 fill., jelzálognál 51.882 kor. 40 fill., kezességi kötvényeknél 888 koronát. Az intézet alaptőkéje 120.000 kor., tartaléktőkéje 94537 kor. 94 fill. külön tartalékja 10.400 korona. Betét állomány 833 929 kor. 93 fill., jelzálogkölesönökben 509.906 kor. 12 fill., váltó kölesönökben 664.053 kor. 75 fill., kezességi kötvényekben 64430 korona. Folyó számla kölesönökben 50 127 kor. helyeztetett el. A nyereségük a múlt évi nyereséggel át-

hozattal együtt 22260 kor. 76 fillér. Ennek felosztására a február 1-én tartandó közgyűlés elé a következő javaslattal járul az igazgatóság. Adassék ki: 1. 600 drb részvény után a 25 kor. 15000 korona. 2. Tartalék alapra 3462 kor. 06 fillér. 3. Jutalmazásokra 660 korona. 4. Jótékony célra 400 korona. 5. Jubileumi alapra 200 korona. 6. Járási jegyzőegyleti segély alapra 100 korona. 7. Vitessék át 1906 évre 2438 korona 70 fillér. Az intézet szilárdságáról tanuskodó mérleg szemlélésénél még az ötlött szemembe, hogy mikor vármegyénkben annyi nyomda van, miért kell az intézetnek mérlegét Budapesten csináltatnia.

A Dunaszentgyörgyi hitelszövetkezet 1905 évi mérlege.

Néhány évvel ezelőtt Dunaszentgyörgy vezető emberei, élükön Eötvös Károly föld-birtokossal megalakították községükben a Dszenzgyörgyi hitelszövetkezetet, mint az országos központi hitelszövetkezet fiókját. Hogy mily üdvös a lakosságra ez az intézmény, azt röviden itt kifejezni nincs alkalmam, csak tájékozással jelzem, hogy míg más községek lakói távolabb eső helyekről kénytelenek hiteligényeiket kielégíteni 7-8 % mellett és pénzeiket 3 1/2 %-ra helyezhetik csak el, addig a dunaszentgyörgyiek 5 1/2 %-kal vehetnek fel szövetkezetüktől kölcsönt, betétük pedig 4-4 1/2 %-kal kamatozik. A lefolyt év mérlege szerint a szövetkezet vagyona 206 872 kor. 84 fill. volt, melyből a lakosok között 200.347 kor. 10 fill. helyeztetett el. A szövetkezet alaptőkéje üzlet részekben 36.240 kor. 31 fill., tartaléktőkéje 8.838 kor. 14 fillér. Betét állománya 145.173 kor. 11 fillér. A kamat jövedelem 3735 kor. 61 fill. volt, a tiszta nyereség pedig 2750 kor. 44 fillér. A nemes és üdvös tevékenységet kifejtő intézet vezetésében és előbbre vitelében élénk munkálkodást fejt ki Fördős Gyula gazdasági intéző és Somogyi István rektor.

A gyöngyi önszegélyző egyesület mint szövetkezet XX. évi mérlege.

A szövetkezetnek 1905. évben összes forgalma a három működő csoportnál 517.498 K 90 fill. volt, összes vagyona 141.349 K 06 fill., melyből 128.949 12 fill. van a tagoknál elhelyezve. A szövetkezet évi nyeresége 3798 K 64 fill., a melynek felosztása felett a f. hó 28-án tartandó közgyűlés határoz.

TANÜGYI HIREK.

Pályázat magyarosítási jutalomra.

Tolnavármegye magyarosítási alapja 114560 koronát tesz ki. 5/6 részben nem magyarajku községben működő, de a magyar nyelv oktatása s a beszéd elsajátíttatása körül legnagyobb eredményt elért tanítók és óvónők kapják 1/6 részét pedig a magyarul tudó tanulók. Tolnavármegye a jutalmazásra a következő hirdetményt teszi közzé.

Tolnavármegye alispánjától.

13172. sz. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Tolnavármegye közönsége által a magyar államszervezet létrejöttének ezredik éve emlékére létesített magyarosítási alap kamataiból kiosztandó jutalomdíjakra ezennel pályázatot nyitok.

Ennek folytán felhívom mindazon tanítókat, tanítónőket, óvónőket és menházvezetőnőket, akik Csibrák, Mucsi, Bikács, Dunnkömlöd, Németkér, Györköny, Alsónána, Bátaszék, Mőzs, Várdomb, Beleska, Diósbény, Duzs, Felsőnána, Keszőhidegkut, Kaláznó, Kéty, Kistormás, Murga, Nagyszékely, Szakadát, Szarazd, Varsád, Pári, Apar, Bataapáti, Belac, Bonyhád, Börzsöny, Cíkó, Gráboc, Hant, Izmény, Kisdorog, Kismányok, Kakasd, Kovács, Ladomány, Lengyel, Majos, Mórág, Mőcsény, Mucsfa, Nagyvejke, Palatinca, Szálka, Tevel, Bonyhádvarsad,

Závod, Kocsola, Kurd, Tolna, Gyöngy, Hőgyész, Udvari, Dörnypatlan, Györe, Kisvejke Maza, Tabod, Váralja, és Zomba községekben működnek, hogy folyamodványaikat a „Magyarosító bizottsághoz“ ezimezve, Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjénél legkésőbb **folyó hó február 15-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyzem, hogy első fokozatu jutalomdíjat csak az kaphat, aki az illetékes iskolaszék, gondnokság, felügyelő bizottság vagy kir. tanfelügyelő írásbeli bizonyítványával igazolja, hogy az összes kötelezett tantárgyakat az egész tanéven át kizárólag magyar nyelven tanította; továbbá, hogy iskolájának, osztályának, ovodájának, vagy menedékházának összes növendékei a tantárgyakat magyarul tanulták és megértették annyira, hogy azokból teljesen érthető magyar feleleteket adni képesek anélkül, hogy az által bármely tantárgy háttérbe szorított vagy az általános taneredmény csökkent volna.

Másod és harmadfoku jutalomdíjat azonban az is nyerhet, a ki ennél kisebb eredményt mutatott fel, de arra nézve, hogy mi tekintetben szerzett érdemeket jutalomdíjra, ugyancsak az előző pontban megnevezettek által kiállított bizonyítványt kell a folyamodványhoz csatolni.

Szekszárd, 1906. január 25-én.

Az alispán távollétében:

Simontsits s. k.

vm. főjegyző.

314/1906 tfsz.

A Szent-Iványi Csorbató és Tátralomniesz nyaraló telepeken levő szállodákban a telepek jelenlegi bérlője az idejekorán jelentkező ifjusági tanulmányi kirándulók részére, az elő- és utó idényben a rendes árából 50 %-lék kedvezményt hajlandó engedélyezni; az ez irányban való megkeresések, a „Magyarországi szálló és fürdő vállalat részvénytársaság ezimére“ Budapest, Kossuth Lajos utca 6 szám alá intézendők.

Szekszárd, 1906 január 24.

Tihanyi Domokos,

kir. tanfelügyelő.

A gazdasági ismétlő iskolák. A vall. és közoktatásügyi miniszter 96000/1905 sz. leirata szerint a gazdasági ismétlő iskolák csak az esetben tarthatnak államsegélyre igényt, ha a) megfelelő nagyságu gyakorló terület áll rendelkezésre, b) ugy a pénztári, mint az anyagszámad s, pontosan vezetik; c) ha a tanítók a méhtenyésztést, mezőgazdasági házi ipart és a selyemtermelést, valamint a leányismétlő iskolában a tanítónők a kézimunkán felül a háztartási ismereteket, a konyhakertészetet, tejkezelést és baromfi tenyésztést eredményesen tanítják. Egyuttal utasítást ad az államsegélyt kérő kérvények felszerelésére nézve. A vármegyei közigazgatási bizottság ebben az értelemben utasította a gazdasági ismétlő iskolával bíró községek, hogy a tanítókat és tanítónőket a fentebbi tananyag tanítására, a tanítókat a számadások pontos vezetésére kötelezzék.

Nyugdíjazás. Rill József volt tolnavármegyei tanfelügyelő nyugdíjaztatott.

Uj tanítói állás. Kocsolán negyedik tanítói állomás fog szerveztetni, már el is határozták.

Pályázat. A naki róm. kath. kántortanítói állomásra február 8-ig pályázat van hirdetve. Összes jövedelme 2672 korona 52 fillér. Ily jó állás több is van Tolnavármegyében, például a pinzehelyi, tamási, regölyi, gyulaji, gyöngyi, paksi stb.

Sina-féle alapítvány. A br. Sina Simon-féle alapítvány 200 koronás kamatát Nádasi János munkaképtelen tanító nyerte el.

Nyugdíjintézetbe felvétel. Eicher János apai róm. kath. tanító 1905 deczember 1-től 970 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvétel.

Allamsegély. A paksi állami polgári iskola épületének kijavítására 1683 korona 71 fillér államsegélyt utalványozott a miniszter.

— **Megnyilt iskola.** A betegség miatt bezárt dombóvári iskolákat megnyitották.

Nincs pénz. A műzsi rk. iskolaszék az újonnan szervezett és 1906 január 1-én megnyílt negyedik tanítói állomás javadalmának 800 koronáig való kiegészítésére az államtól 400 korona évi segélyt kért. Ma érkezett le a közoktatásügyi miniszter elutasító határozata, nem veheti a kérvényt tárgyalás alá, mert nincs ily célra már fedezete, de kilátásba helyezte, hogy a költségvetés letárgyalása után teljesíti a község kérelmét.

Új községi iskolák. Gerjenben és Vár-alján a mindennapi tankötelesek nagy száma miatt községi iskola felállítását rendeltett el.

Nyugdíjigény felemelés. Máté Ignác városi rk. tanító nyugdíjigénye 634 koronára emeltetett.

Jóváhagyott választás. A m. kir. közoktatásügyi miniszter a bátaszéki községi iparostanoncziskolai tanítóválasztást jóváhagyta.

Félévi ellátás. Hönigsberg Márk paksi volt állami polgári iskolai tanító özvegyének félévi ellátás czímen a közoktatásügyi miniszter 1435 korona 83 fillért utalványozott az 1905. évi november 17-től 1906. május 16-ig terjedő időre.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

Esküdtszéki tárgyalások a szekszárdi kir. törvényszéknél.

Február 12-én.

Ifj. **Czigáng** Márton ellen szándékos emberölés büntette miatt, a ki Dunaföldváron mult év október havában **Rivnyák** Józsefet szurta agyon.

Február 13-án.

Boros András ellen szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt, a ki Tolnánémediben mult év aug. 23-án reggel feleségét baltával súlyosan megvagdalta.

Február 14-én.

Vicsik István ellen gyilkosság kísérlete miatt, a ki mult év szept. 20-án a nyílt utcán feleségére rálőtt.

Február 15-én.

Szántó István ellen szándékos emberölés miatt, a ki mult év szept. 28-án fiát agyonlőtte.

Február 16-án.

Bekes József ellen szándékos emberölés miatt, a ki mult év nov. 12-én **Pátti** Sándort agyonszurta.

MULATSAGOK.

A szekszárdi állami főgimnázium mulatsága. Megirtuk már, hogy a szekszárdi állami főgimnázium az intézet ifjusági segítő-alapja javára 1906. évi február hó 1-én, a „Szekszárd Szálló“ nagytermében műkedvelői előadást rendez. Ez érdekes előadásra belépő díj: Személyjegy 3 kor., családjegy 7 kor. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: **Pirnitzer** J. és fiai, **Krammer** Vilmos, **Molnár** Mór és **Arva** J. üzletében. Felülfizetéseket köszönettel fogad az intézet. Előadás után táncz. Ez alkalommal előadják a „Pajkos diákok“ című operettet. **Személyek:** Kánya Zakariás, uzsorás Babits Sándor VII. o. t. Czinke, Balog, Gál, vén diák, Keleti, Hamary, Lángos, Huszka, Keserü, Nádas, Csuka, Pajzán, Bokros akadémiai hallgatók Stolpa József VIII. o. t., Wágner Lőrincz VIII. o. t., Kovács Jakab VIII. o. t., Kiss József VI. o. t., Tóth Gyula VIII. o. t., Parrag Tibor VIII. o. t., Hirschfeld Alajos VIII. o. t., Szabó Dezső VIII. o. t., Finta János VII. o. t., Schwarcz János VII. o. t., Princz János VII. o. t., Stockinger János VII. o. t.; **Anti**, mesterlegény **Mácsik** József VIII. o. t. **Liszka**, polgárleány **Herczegh** Mariska k. a. Kefe, a diákok csizmatisztítója

Kramolin Vilmos VIII. o. t. **Korosmáros** a „Sánta kakas“ hoz **Guttján** Ignác VIII. o. t. Diákok, pinezerek, borfiuk. A darab **Selmeczen** történik egy a városon kívül eső koresma előtt. A darab nyitányát a főgimnázium ifjusági zenekara adja elő. A többi részek zongorakíséretét **Leopold Elemér** VIII. o. t. A diszetteket festették: **Szabó Dezső** és **Molnár Sándor** VIII. o. t. Rendező: **Somogyi Zsigmond** VIII. o. t.

A faddi kath. ifjusági egyesület folyó évi február 4-én, saját könyvtára javára, műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő díj személyenkint 40 fillér. Szinre kerül ez alkalommal „A rablók“ című 1 felvonásos bohózat.

A szekszárdi újvárosi r. k. olvasókör és ifjusági egyesület holnap, vasárnap este 8 órakor a Szekszárd Szállóban a „Titok“ című népszínművet adja elő. A jól betanult darab iránt, mint értesülünk, nagy az érdeklődés. Belépő díj: I. hely 1 kor. 40 fill., II. hely 1 kor., állóhely 80 fill., kazat 40 fill., deák- és gyermekjegy 30 fillér.

A tolnai jótékonyasági négyesület 25 éves fennállása alkalmából a „Tolnai Kör“ helyiségében folyó évi február hó 1-én táncmulatsággal egybekötött társasvacsorát rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépő díj személyenkint 3 kor. 50 fillér, mely összegben a vacsora ára is benne foglaltatik. Jegyek előre válthatók **Taubner** Adolfné urnő, egyleti pénztárosnál és este a pénztárnál.

A sárbogárdi „Tinódy Sebestyén Kör“ folyó évi február hó 3-án Sárbogárdon, a „Magyar Korona“ összes termeiben, saját pénztár-alapja javára társasestélyt rendez.

A decsi polgári olvasókör mulatsága. A decsi polgári olvasókör saját könyvtára javára, e hó 24-én táncmulatságot rendezett, melynek anyagi eredménye a következő: (40 filléres személy- és 1 koronás családjegy mellett) bevétel 26 kor. 70 fill. Kiadás 14 kor. Maradt tiszta jövedelem a könyvtár részére 12 kor. 70 fill. Felülfizettek: **Babits Géza** 1 kor. 40 fill., **K. Szél Mihály** 1 kor., **Ifju János**, **Damakos Ferencz** 60—60 fill., **Simon Lajos**, **Vay Ferencz** 40—40 fill., **K. Szél Mihály** ifju 30 fill., **Kecskeméti András**, **Dani János**, ifj. **Szél István**, **D. Komáromi Ferencz**, **Komandinger Kálmán** 20—20 fill. — A jövedelű mulatság, mint rendesen, reggelig tartott.

Iparosbál. A „Tolnai iparosok olvasó egylete“ 1906. évi február hó 3-án saját helyiségében egyleti bált rendez. Belépő-jegy személyenkint 1 kor.

Olva ókóri mulatság. A „Tolnai rom. kath. olvasókör“ f. évi január 28-án saját helyiségében táncmulatságot rendez. Belépő-jegy személyenkint 80 fillér.

GAZDASÁG.

A műtrágya a szőlőben.

Irta: **Dicenty Dezső.**

(Folytatás.)

Amint értem ezen tételt **Tóth** Károly ur mellett a szekszárdiak általános véleményével szemben, úgy értem a részletkérdéseket illetőleg vele szemben is. Ugyanis **T. K.** ur a kísérletek eredményeképp kijelenti, hogy a szekszárdi hegyekben a nitrogén-trágyák sikerrel alkalmazhatók. Itt is csak azt mondom, hogy talaja, ennek természete válogatja. A szekszárdi talajok pedig ugy-e nem mind egyformák? Sőt éppen a nitrogén-trágya az, a melylyel szőlőnél, gabonánál nagyon csínián kell bánni. Azután meg óriási különbség van abban, hogy honnan, illetve hogyan kapja a szőlőtő a nitrogént. 1. növényi részek, 2. ásványi vegyek (műtrágyák) útján. A növényeknél meg szintén különbséget kell tenni, hogy mint a fehérjenemű anyagokból kiszabaduló, de még assimilálható nitrogént, tehát ammoniumot (NH³), avagy már éppen kész, a pillangós növények gyökereire tenyésző nitrogén-bakteriumokkal élő salétromsav bakteriumok kész nitrogénjét veheti-e a gyökérzet fel. Az ásványiaknál meg ugyancsak különböző eredményű dolog,

hogy kénsavas ammoniát, natron-salétromot, kálsalétromot alkalmazok-e, a mi, mint említém, természetes is, hiszen minden talaj a saját fizikai és kémiai természete szerint köt meg vagy hagy ki valamely tápanyagokat az absorptio materiái között. Azután meg figyelemre méltó még egy körülmény. Tapasztalati tény, hogy minden szegényebb talaj igen hálás a mérsékelt nitrogén-trágyázás iránt. A szekszárdi talajok egy része, a lősz vöröses és meszes vályogjai pedig általában kevés tápanyagu talajok. A lősz talajai (a typososak) a legideálisabb talajnemek, de csak fizikai szempontból; a legkitünőbb anyagok ahhoz, hogy bennük a trágya nagy percentben értékesüljön (hogy miért, itt nem lehet kifejteni).

A vörös agyagok meg, melyek csaknem igen-igen kötöttek, szintén meghálálják a nitrogén-trágyát, de belőlük nagyon sokat felemésztenek, mert fokozott ittemben nitrifikálnak ezek az u. n. éhes talajok. (Innen van, hogy a sötétvörös talajokban a legsötétebb a szőlőlevél.)

Nincs tehát semmi különös abban, éppen ezért nem is lehet különleges és speciális eredménynek minősíteni, ha Szekszárdon a nitrogén-trágyák általánosságban használnak, mivel csak azon régi igazság jut benne érvényre, hogy a borágnak első sorban fára (nitrogén) van szüksége, hogy az ágnak bora is lehessen; a nitrogén trágyák alkalmazásának részletkérdéseiről beszélni az első év után még nagyon korai dolog.

A mi pedig a foszforsavtrágyákat illeti, mint olvasom: semmi hatásuk sem volt. Itt is igen sokféle körülményre kellene a szőlősgazdákat figyelmeztetni, hogy következtetéseikben ne legyenek igazságtalanok.

A foszforsavtrágyák közül kettő van leginkább forgalomban: a superfoszfát és a thomassalak. **T. K.** ur cikkében (tán tollhiba*) kifejezett légeny (N) trágyának mondja a thomassalakot. A thomassalak sehogy sem légeny, hanem nyelvújítói magyarsággal mireny (foszfor) trágya. Egymás ellentései, hogy egymást kiegészítsék. A superfoszfát azonnal, a thomassalak csak a második évben kezd hatni. Ezzel egyszersmind nagy általánosságban ki van jelölve alkalmazhatási körük is. A superfoszfát túlkötött, nehéz agyagokban hatástalan és a vasdus vörös földekben szétbomolva, oldhatatlan vegygyé hasonulva, lekötődik, tehát itt sem működhetik; de úgy a homokos, mint a könnyű vályogtalajokban, melyek különösen, ha meszesek, hatásában kedvezően érvényesül.

Ezeket és egyebeket bizonyára mind elmondta **Rázsó** tanár ur a tavalyi értekezleten, nincs miért bővebben fejtegetni. Én csak annyiban jelezhetek egyet-mást, amennyiben Szekszárd szőlőterületeit általában ismerem, a szüretelés sem idegen előttem, de tán a mi a legfőbb, mint agro-geologus ismerem az e fajta talajnemeknek általános összetételét, természetét s így módomban van következtetés útján egy-két dolgot Szekszárd haladó szőlősgazdáinak figyelmébe ajánlani. — Azok a kénsárga, majd szürkés földanyagok, miket a geologusok lősznek hívnak, s a melyeknek típusait a szekszárdi hegyek szurdikjai kétfelől mutatják, mint már említém, igen értékes talajnemeket szolgáltatnak. Fizikai összetételük oly szerencsés, a milyent csak előírni lehet. Sohasem száradnak ki igen mélyen, bennük a víz lefolytatlan meg nem áll, kiszáradáskor a felszinen igen kemény rögöket képtelenek alkotni, s teljesen átnedvedve nem folyósak. A legzsebb arányban van meg a lőszben a homoktartalom, mi a talaj összeállítását ellensúlyozza, valamint a finom mésztartalom, mi a homokvázat kitölti. — És ez az eredet révén természetes is, mert hiszen a lősz nem más, mint a geologia legfiatalabb időiben a folytonosan hulló pornak egymás fölé rakódó, különböző vastagságu, összeülledett rétege.

Bármely vidéken, így Szekszárdon is mint talaj (kulturréteg) háromféle formában jelenik meg. 1. Mint vörös mésztelt, vagy

* Igen. A szerk.

alig meszes könnyű homokos agyag, 2. mint sárgás-szürkés világos meszes vályog és 3. mint hüműs barnás vagy egészen barna jó homokos agyag.

Bármelyik neme ezen háromféleségnek az eredeti anyagnak bélyegét magán viseli, éppen leginkább a szőlő szempontjából, mint-hogy 50—60 cm. mélységben már mindenütt az eredeti sárga rétegre bukkanunk, már pedig, mint tudjuk, a szőlő tenyészterülete még itt sem ér határt, hanem éppen a lőszben, sőt néhol 1.5 m. mélyig is leér.

Mindenik talajféleség *foszforban* azonban szegény, mert hiszen a lősz anyaga, mint por, onnan kerekedhetett csak fel, a hol a víz már valamikor mindent alaposan átmosott. Az eredetileg már kisebb mennyiségben meglévő foszforos ásványok tehát a lőszben, a lerakódás után még úgy sem szaporodhattak meg, sőt csaknem teljesen kifogytak. — Eredetileg nincs tehát elegendő foszfor azokban a talajokban, a fizikai alkat meg a műtrágyázásnak a legjobban megfelelő; lehetetlen tehát azon véleménynek helyet nem adnunk, hogy a szekszárdi lősz-anyagu talajokban a *superfoszfát trágyázásnak okvetlenül sikerrel kell járnia.*

Nem szabad azonban felednünk, hogy a növény táplálkozása, annak mérve, mindig a *legkisebb mennyiségben* jelenlévő *szükséges* tápanyagnak mennyisége szerint igazodik. Azt kell ez alatt értenünk, hogy hiába tömöm tele a földemet foszforral, ha nincs benne elég kálium, meg nitrogén, vas, kalcium stb., illetve nincs benne annyi, a mennyi oly nagyfoszfor-mennyiségnek a tápanyagban az egyensúly szerint megfelelne. Káliban a lősz sosem szegény, de nem árt pótolni; de ám igenis szüksége van nitrogénre, mert száraz természete révén rendkívül gyorsan oxidál és ha csak sok nagyon sok vas benne, a nitrogén lekötetlen elszáll. Ezért a legcélszerűbb a lősz könnyű talajnemeit nem egészen érett, inkább marha, mint lótrágyával kicsi mennyiségben, de többször gazdagítani, a műtrágyák közül pedig superfoszfáttal kezelni.

A műtrágyázásnál még egy körülményt kívánok felhozni. A hazai kísérletek közül a legtöbbnek eredménytelenségét leginkább abban látom, hogy mindenütt nagyon keveset alkalmaznak. Igaz, tán én harcolok érte leginkább, hogy a műtrágyázás jelenlegi viszonyaink között olyan, mint a szénkénegezés. Ha kevés, nem használ, ha sok, árt. A műtrágya is, ha kevés, nincs hatása, ha sok, többbe kerül, mint a mennyit ér. Mint a szénkénegezés helyes adagolása, úgy itt is van egy bizonyos határ, a melyen innen nincs határ s a melyen túl — nincs számítás.

De mi még mindig (a sertés szárított trágyát kivéve) csak az első tévedésbe kerültünk, sok helyütt botránnyosan keveset alkalmazunk. Pedig éppen a szőlőnél nagy mennyiségekkel kell kirukkolnunk, mivel a sok tenyészszervnek, a sok gyümölcsnek aránytalanul több tápanyagra van szüksége.

Igazolásképen lejegyzek egy francia esetet. Cadillac környékén az a legjobb recept, mi az azon vidéki talajok legnagyobb részének megfelel (közép kötött agyagok).

Hektáronként chilisalétrom 450 kgr., kaliumsulfát 225 kgr., superfoszfát 674 kgr. Ezenkívül időközönként kevert istállótrágya.

A főelv azonban mindenkor az kell, hogy legyen, hogy a *kalcium, nitrogén* és a *foszfor* mindig elegendő mennyiségben álljon rendelkezésre, mert éppen a szőlőnél az egyoldalulag fokozott trágyázás nem célra vezető dolog; az alkalmazás módját, az anyag alakját pedig egyedül a talaj természete szabja meg.

— Folytatjuk. —

Lóosztályozás. Tolnavármegye területén a lóosztályozás két bizottság által következőleg fog megtartatni: Simontornyai járásban, május 2-től 12-ig, Dunaföldvári járásban, május 14-től 26-ig, központi járásban, április 17-től 26-ig, Szekszárdon, április 26 és 27-én, völgysegi járásban, április 28-tól május 8-ig, dombóvári járásban május 9-től 17-ig, tamási járásban május 18-tól 31-ig.

Közérdekű felszólalások.*

Sikosak a járdák. Felkérjük a háztulajdonosokat, hogy házaik előtti járdákat hamuval vagy fűrészpórral hintsék be, mert életveszélyes azokon menni, minduntalan elcsúsznak az emberek. Felhívjuk erre a rendőrkapitány ur figyelmét is.

A bazár előtti korzóról kérjük a havat elvitetni, hogy a közönség akadálytalanul sétálhasson ottan, ne kelljen egymást kerülgetni.

A rk. ovóda előtt az ingyen ebédet kérők elállják a járó-kelők elől az utat, felhívjuk erre az illetékes körök figyelmét.

* E rovatban közérdekű felszólalásokat díjmentesen közlünk, a felelősség azonban a beküldőt terheli.

Szerkesztői üzenetek.

Blascsok Gyula intéző úrnak **Kajdaeson** Szives küldeménye e számra későn jött — legközelebb felhasználjuk. Nagy köszönet érte.

Dr. M—y Gy. úrnak Gyöng. Szives értesítését köszönjük, bár elkésett. Akkor már volt értesítésünk.

R. O. úrnak Dombóvár. Nagyon köszönjük a megemlékezést.

R. Gy. úrnak Kistormás. Szívvel örvendünk a felgyógyulásnak s köszönjük szives küldeményét. Jövő számban.

N—I N. úrnak Dunaföldvár. Hálás köszönet. Kérjük máskor is!

HIRDETÉSEK.

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetit cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálók válaszbélyeg ellenében. 27—52

MEGHIVÓ.

A „Tolnamegyei Takaré- és Hitelbank Részvénytársaság“

XXI. évi rendes közgyűlését

Szekszárdon, 1906 évi január hó 29-én délután 5 órakor az intézet helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek az alapszabályok 13. szakaszára való hivatkozással tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.
2. Igazgatósági jelentés és a zárszámadás előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek kapcsán a felmentvény megadása.
4. A tiszta nyereség hova fordítása iránti igazgatósági javaslat.
5. Az intézet elnökének az alapszabályok 25. §-a értelmében 3 évre való megválasztása.
6. Az igazgató-tanácsnak alapszabályszerű kiegészítése.
7. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak 3 évre való megválasztása.

Szekszárdon, 1906. évi január hó 9-én.

Gróf Széchenyi Sándor s. k.
elnök.

Jegyzet Az igazgatósági jelentés és zárszámadás a kereskedelmi törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át az intézet helyiségében ki lesznek téve és azok a részvényesek által betekintheők.

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyit **köszvényt, csúzt, rheumát** és egyéb meghülésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közti kiállításon diszoklevéllel, arany éremmel és aranykereszttel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árengedmenyben részesülnek.

Tóth Károly-féle óborok

palaczk számra kaphatók

GAUSZER ADÁM delikatesse üzletében Szekszárdon.

- 1900. évi szekszárdi vörösbör
7/10 liter, palaczkja 1 K 20 f.
 - 1903. évi fehérbör 1/1 liter pa-
laczkja " 90 "
 - Muskatály (muscat alexandrienne)
4/10 liter palaczkja 1 " — "
 - Zöld szilváni 7/10 liter, palaczkja — " 80 "
- Üres üvegek 10 fillérjével visszavétnek.

Kiadó gargon lakás.

A „Szegezdi Takarékpénztár“ épületében a földszinten egy **butorozatlan szoba** előszobával azonnal kiadó.

Értekezni lehet ez ügyben az intézet igazgatóságával.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állatkereskedelmi Ujság“ kiadásában megjelent a

Vásári zsebnaptár

Husipari és állatforgalmi évkönyv 1906-ra

és az előfizetők az idén is teljesen ingyen kapják meg. Tartalmazza: A fontosabb országos és havi, valamint heti állatvásárokat az év minden napjára pontosan átszámítva. — A fontosabb állategészségügyi rendelkezéseket, az év folyamán felmerült újításokkal kibővíve. A fontosabb állatforgalmi tudnivalókat. A magyar és a külföldi állatpiacok kiadványait, módosításait és az üzletszokásokat. A szavatossági időhatárokat. A fővárosi állatvásárok szabályait és díjait. A vágóhídi és husvizsgálati szabályokat. A fogyasztási adót. Az ipartörvények a husiparra vonatkozó rendelkezéseit. Továbbá a husipar és állatforgalom körébe tartozó összes tudnivalókat, jegyzékeaplót stb. Előfizetési ára: félre 6 kor. Az évkönyvet csak előfizetők kaphatják meg, könyvpiacra egyáltalán nem kerül. A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állatkereskedelmi Ujság“ kiadóhivatala Budapest, IX., Ferencz-körnt 13. sz. alatt van.

Fischl Lajos

butor- és épület-asz-talos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és iroda-berendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Női kalap-divatterem

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Kalap-divatkülönlegességek bécsi és párisi modellekben; — menyasszonyi koszorúk és fátyolok; gyászkalapok és fátyolok, szalagok, virágok és egyéb diszes különlegességek Nagy raktár gyászkalapokban.

Frának Jánosné divatárusnő.

Helybeli megrendelések házhoz küldetnek. — Vidéki megrendeléseket bérmentve bármely postaállomásra küld.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyrédmű közönség tudomására hozni, hogy ez év december hó 10-től Szekszárdon, a kaszinó Bazár-épületében

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, likőr-, tea-sütemény-, ásványviz- és déligyümölcs-üzletet

nyitottam, amelyben raktáron tartok minden e szakmába vágó czikkeket a legjobb minőségben, de különösen b. figyelmébe ajánlom:

- Valódi Cuba kávé
- Arabiai Mocca kávé
- Arany Jáva kávé
- Legszebb gyöngy kávé
- Valódi angol teasütemény
- Finom Koeslin teasütemény
- Finom Koeslin piskóta
- Különféle szárdinia
- Különte pácztolt halak
- Legfinomabb Mandarin-tea
- Valódi Souchong-tea
- Legfinomabb császárkeverék-tea
- Legfinomabb fejedelmi tea
- Valódi Popoff-féle orosz tea

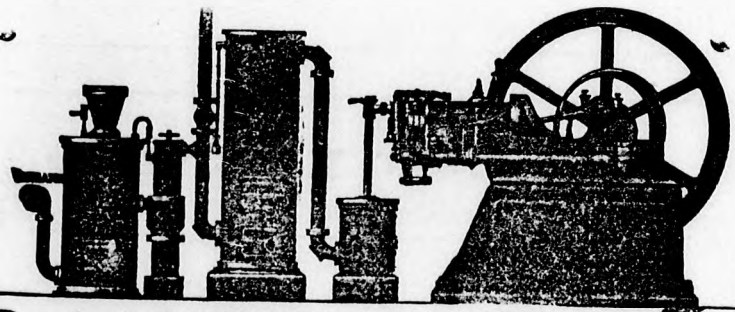
- Világhírű Hornimann-tea
- Valódi braziliai rum
- Finom Cuba rum
- Legfinomabb jamaikai rum
- Szegedi paprika
- Szegedi tarhonya
- Stockerai lencse
- Stockerai borsó
- Zöld bab
- Zöld borsó
- Legfinomabb Karolin rizs
- Legfinomabb Glace rizs
- Legfinomabb Japán rizs

Főtörökvésem mindenkor a legjobb és idényszerű friss árukat szállítani, valamint jutányos árak által a t. vevőközönség meglegedését kiérdemelni Szives pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel

Minden vevő, ki 10 korona értékben készpénzben vásárol, 2% 5-6 pénztári engedményben részesül.

GAUSZER ADÁM

fűszer- és csemege-kereskedő Szekszárdon, kaszinó Bazárépület.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomollok, szlívő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzembkölséggei. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

14-52

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszer készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, hur stb. stb., míg REMÉNYI legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapest-ről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

14-52

Sömörbetegek,

olyanok is, kik sehoh gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesen ingyen.

Rolle C. W. gyógyszerész Altona-Bahrendfeld (Elbe).

14-52

Nincsen betegség házánál,

ha meghoztatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedül biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszagatást, kölkát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedül biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készületben legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel.

Grósz-Nagy Ferencz

gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca. Budapest: Török József gyógyszerertárban, Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert híres hajdusági bajuszpedrő, melyből a legújabb híres hajusz nyerhető, 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

14-52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselőlet és raktár:

BUDAPEST,

VI., Teréz-körut 20.

A leghíresebb kötőgépek tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely. 14-52

Ha köszvényben, reumában szenved,

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derék-fájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legreggibb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használható. Kapható a feltalálónál és egyedül készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona“ gyógyszerertárban Győr, Baross-ut 24. szám.

Budapesti főraktár: Török József gyógyszerertárban Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrásy-ut 26.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Csallád“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Csallád“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

14-52

Részletfizetésre

Porzellán és üveg szervizek, lámpák, china ezüst. Kérsére képes szines árlap ingyen. Ugyanott utazók felvetének, kik vendéglőket, kereskedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek, 1 kiló világhírű szegedi paprika 3 fnt utánvétellel.

Ivánkovits Károly és Fia Szegeden. 14-52

Levélpapírok
egyszerű és gyönyörű díszdobozokban a legolcsóbb áron szerezhetők be
BÁTER JÁNOS
könyvnyomdájában
SZEKSZÁRDON

Most jelent meg

A szőlőtoke helyes metszése s annak okszerű nyári kezelése

ezimű könyv számos szöveg közé nyomott ábrával, a könyvhöz fűzött 4 külön rajzmelléklettel, 80 oldal terjedelemben.

Irta: **Saáry Ákos** kerületi m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő **Kaposvár**. Bolti ára fűzve **1 kor.** Vászonzótásban **1 kor.** 30 fillér. — **A szerzőnél rendelve darabonként 20 fillérrel olcsóbb.**

2-3

Tűzifa- és szén-eladási hirdetemény.

Tisztelettel tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy nálam mindennemű

száraz tűzifa

ugyszintén bel- és külföldi legjobb minőségű

S Z É N

legjutányosabb árban kapható.

Elsőrendű **bükk-hasáb** gőzerővel fűrészelve métermázsánkinti súlyban **1 frt 10 kr.** Összeaprítva **1 frt 30 kr.**

Szlavoniai **éger-hasáb** méter öle **13 frt;** összefűrészelve és újra méter-ölbe összerakva a fűrészelésért **80 kr.** számítatik.

Fuvardíj saját kocsimon méter-ölenként **70 kr.** Kifogástalan övezés és szénmérésért kezeskedem.

Tisztelettel 6-6

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

a vasuti állomással szemben a saját házában és telepén **Szekszárdon.**

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömegdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

35-52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivirta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1¹/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felényivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb kedvezmény.** Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ekes Edéné** fűszerkereskedőknél.

27-52

BÁTER JÁNOS KÖNYVNYOMDÁJA SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

MEGHIVÓKAT,

számlákat, körleveleket, nagyobb műveket,

ZÁRSZÁMADÁSOKAT

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árban.

A varrógép csak akkor varrógép,

ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló

Eredeti Afrana Eredeti Wettina Central-Bobbin

varró- és műhímzőgép

és családi

Singer-varrógépeket

adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti

Afrana Karikahajós Central-Bobbin

iparos varrógépeket

adunk el

10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.

A műhímzés tanítását szakképzett műhímzőnők díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecskavágók, darálóok, repavágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mechanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára

SZEKSZÁRD, Garay-tér.

30-30